

Handläggare
Marie Lundgren
Telefon: 08-50819233

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-05-23

Möjliggörare för kriminella nätverk.

Svar på skrivelse från SD

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Sverigedemokraterna om möjliggörare för kriminella nätverk.

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden vill Sverigedemokraterna att förvaltningen redogör för hur förvaltningen jobbar för att motverka möjliggörare för kriminella nätverk. Frågorna handlar om hur förvaltningen arbetar för att upptäcka kriminellt möjliggörande, vad förvaltningen har för rutiner om kriminellt möjliggörande upptäcks och om förvaltningen sökt medel från Brottsförebyggande rådet för att stärka kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder.

Förvaltningen klargör att bakgrundskontroller genom registerutdrag i polisens belastningsregister görs i enlighet med stadens rekommendation vilket innebär att det alltid ska finnas ett lagstöd för de bakgrundskontroller som görs. Förvaltningen gör de bakgrundskontroller som förvaltningen är skyldig att göra enligt lag och därutöver görs bakgrundskontroller i verksamheter där det förekommer direkt och regelbunden kontakt med barn.

I de fall en medarbetare skulle bli ertappad med att möjliggöra brottsliga handlingar skulle förvaltningen som arbetsgivare göra en polisanmälan samt vidta arbetsrättsliga åtgärder

Förvaltningen sökte hos Brottsförebyggande rådet inför 2024 ekonomiskt stöd för att stärka och främja utvecklingen för kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder. Den del av ansökan som Farsta stadsdelsförvaltning ingick i beviljades inte.

Farsta stadsdelsförvaltning
Förvaltningschef

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
farsta@stockholm.se
start.stockholm/farsta

Bakgrund och skrivelsen innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 7 mars i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från

Sverigedemokraterna om möjliggörare för kriminella nätverk. Partiet vill i sin skrivelse att förvaltningen redogör för följande:

1. Hur arbetar förvaltningen för att kunna upptäcka förekomst av kriminellt möjliggörande hos anställda och konsultbaserade tjänster inom stadsdelsförvaltningens verksamheter?
2. Om misstänkt kriminellt möjliggörande upptäcks inom stadsdelsförvaltningens verksamheter, vad finns det då för rutiner som aktiveras i sådana situationer?
3. Har förvaltningen erhållit eller sökt medel från det årliga ekonomiska stöd som finns för att stärka och främja utvecklingen av kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder, ett stöd som Stockholms stad mottagit från Brå 2024 i syfte att förebygga kriminellt möjliggörande inom stadsdelsförvaltningens verksamhet?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det finns en lagreglerad skyldighet för personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag åt kommunen att uppvisa utdrag ur polisens belastningsregister inom vissa verksamheter i kommunen. Det rör medarbetare som ska arbeta inom skola, förskola, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem. En kompletterande lag infördes 2013 som ger arbetsgivaren rätt, men inte skyldighet, att begära utdrag ur belastningsregistret för personer som erbjuds jobb som medför direkt och regelbunden kontakt med barn.

Stockholm stads ställningstagande är att bakgrundskontroller via registerutdrag ska göras när lagstöd föreligger. Inom skola och förskola finns krav i skollagen att arbetsgivaren ska begära registerutdrag. Stadens rekommendation är att tillämpa den kompletterande lag som infördes 2013 som ger arbetsgivare möjlighet (inte skyldighet) att begära registerkontroll även i annan verksamhet där medarbetare kommer i direkt och regelbunden kontakt med barn. Det gäller till exempel fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de sociala insatsgrupperna.

Förvaltningen följer stadens hållning i frågan om bakgrundskontroller genom registerutdrag från belastningsregistret. Detta gäller för alla nyanställningar, oavsett anställningsform, liksom för alla konsulter och företag som anlitas till våra verksamheter där barn vistas. När det gäller bemanningsföretag så följer förvaltningen upp att företaget gjort ett registerutdrag ur belastningsregister på aktuell konsult. I ramavtal mellan förvaltningen och Skyddsvärnet (Trygghetsvårdarna) finns krav på registerutdrag.

Registerutdrag kan bara begäras i samband med att förvaltningen som arbetsgivare erbjuder anställning eller har valt en person som ska anlitas i förvaltningen. Staden följer den snabbutredning som regeringen har tillsatt, som handlar om att utreda om kommuner bör få utökade möjligheter att göra bakgrundskontroller av anställda och personer som erbjuds anställning eller uppdrag.

Frågor om välfärdsbrottslighet, infiltration, korruption och kriminellt möjliggörande har blivit allt mer aktuella. Samtliga förvaltningar har frågan som ett prioriteringsområde. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med handlingsplanen *Att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet*. Det finns ett behov av att höja kunskapsnivån inom förvaltningen och utveckla det systematiska uppföljnings- och kontrollarbetet.

I de fall en medarbetare skulle bli ertappad med att möjliggöra brottsliga handlingar skulle förvaltningen som arbetsgivare göra en polisanmälan och vidta arbetsrättsliga åtgärder i syfte att skilja medarbetaren från anställningen. Rutiner för hur en polisanmälan ska göras och rutiner för arbetsrättsliga åtgärder finns inom förvaltningen.

Förvaltningen sökte hos Brottsförebyggande rådet (Brå) inför 2024 ekonomiskt stöd för att stärka och främja utvecklingen för kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder. Stockholms stad sökte om medel för flera insatser i samma ansökan. Farstas ansökan gjordes tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning. Den delen av ansökan beviljades inte då Brå bedömde att en eller flera av de aktiviteter som ingick i ansökan omfattas av lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete till exempel informationsinhämtning om brottsproblem inom kommunens geografiska område. Bidrag kan, enligt 6 § förordning (2023:442) om statsbidrag till kommuner för brottsförebyggande åtgärder inte lämnas för de uppgifter kommunen är ålagda att genomföra enligt lag.

Förvaltningen bedömer att det i ärendet saknas relevanta jämställdhetsaspekter.

Förvaltningen bedömer att ärendet inte innebär några betydande miljö- och klimatkonsekvenser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Therése Grahn
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga
Skrivelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-05-02
Therese Grahn, Avdelningschef	2024-04-30